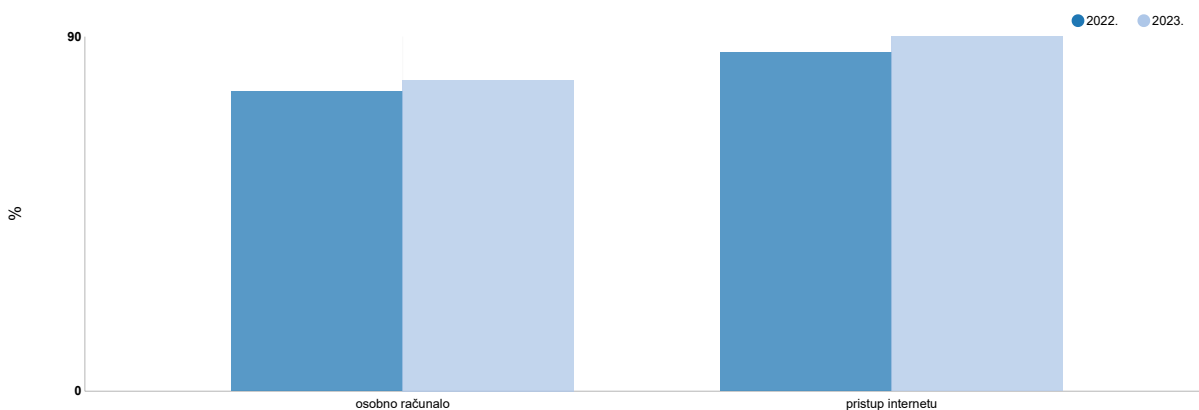

PRIMJENA INFORMACIJSKIH I KOMUNIKACIJSKIH TEHNOLOGIJA (IKT) U KUĆANSTVIMA I KOD POJEDINACA U 2023.

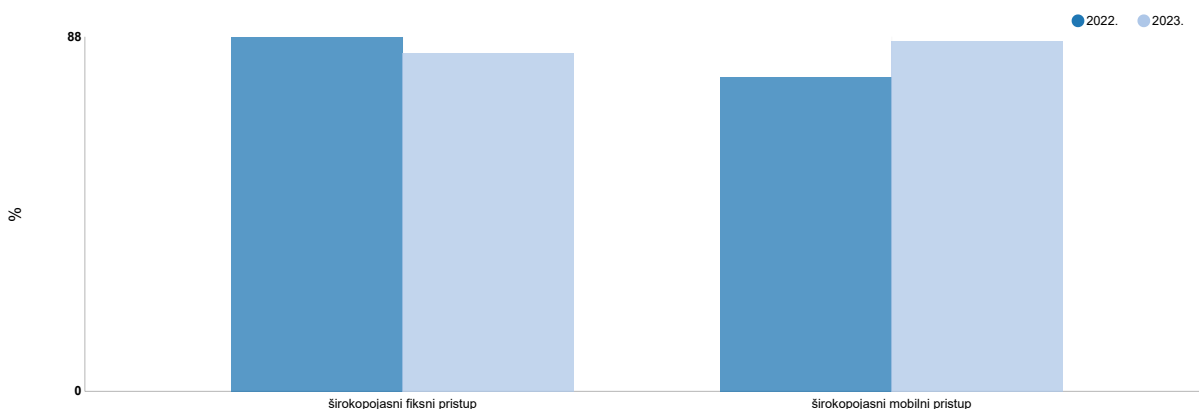
Tendencije

- Broj kućanstava opremljenih računalom i pristupom internetu raste.
- Upotreba računala i interneta u svim je dobnim skupinama na prošlogodišnjoj razini.
- Broj kupaca putem interneta porastao je za 6%; 50% internetskih korisnika kupovalo je robu i usluge putem interneta.

G-1. OPREMLJENOST KUĆANSTAVA IKT-om U 2023.

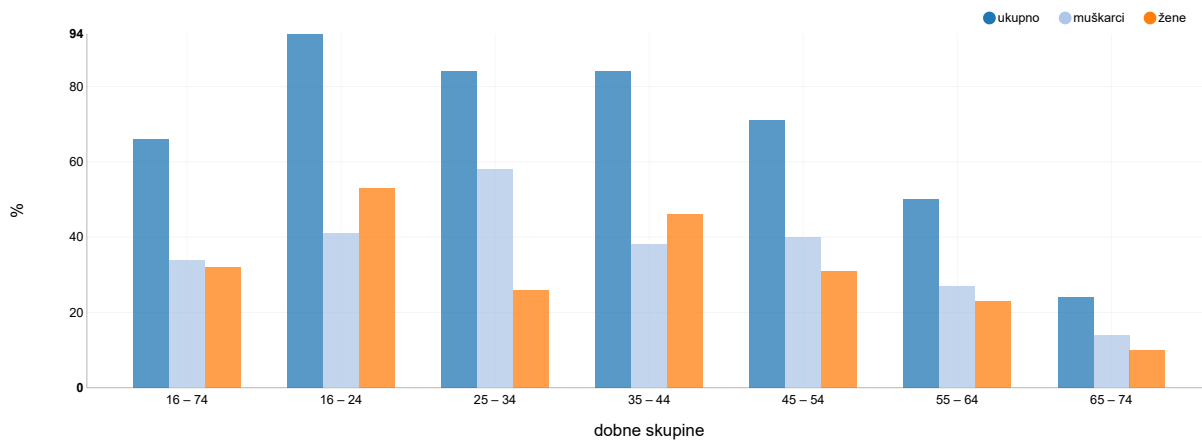

G-2. NAČINI PRISTUPANJA INTERNETU U KUĆANSTVIMA U 2023.

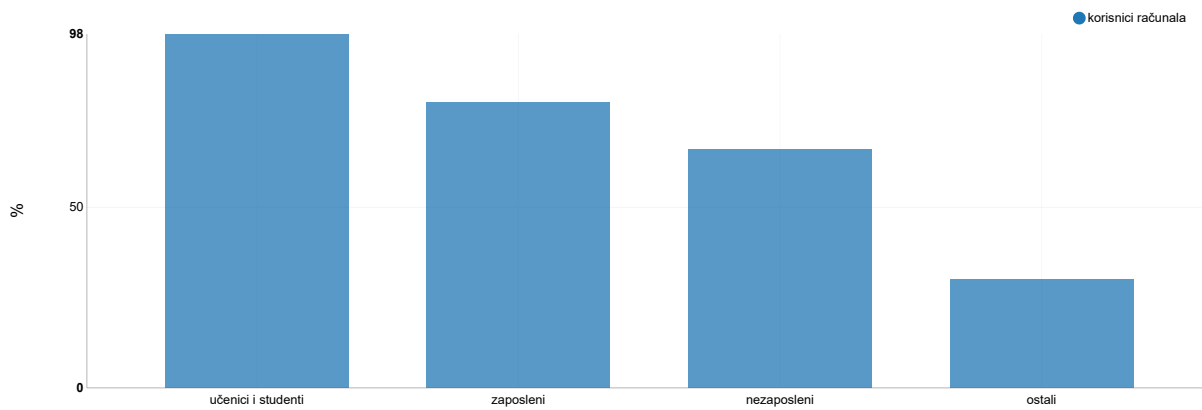

Rezultati istraživanja pokazali su da je opremljenost kućanstava IKT-om u Republici Hrvatskoj porasla u odnosu na prethodnu godinu. Broj kućanstava opremljenih računalom porastao je za 3%, dok je broj kućanstava sa pristupom internetu porastao za 4%.

G-3. KORISNICI RAČUNALA PO DOBNIM SKUPINAMA I PREMA SPOLU U 2023.

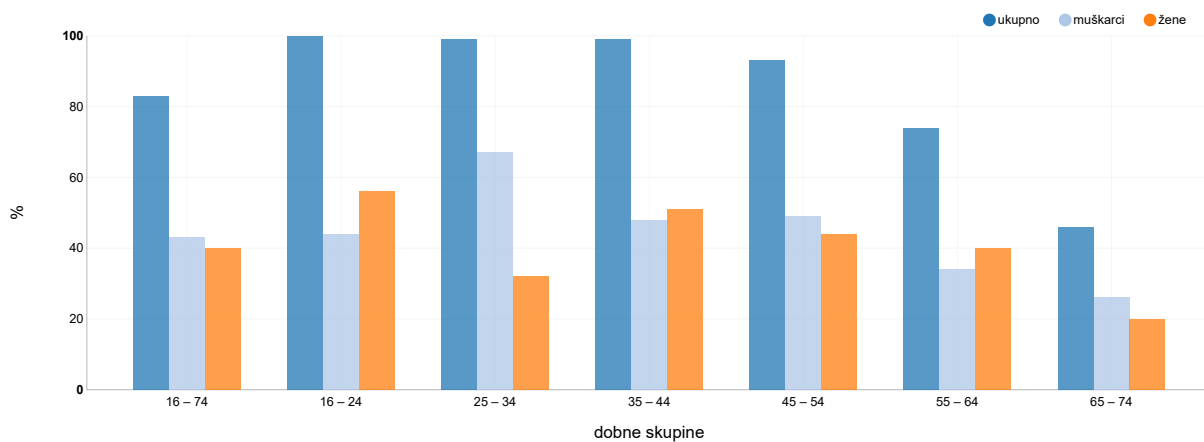

KORISNICI RAČUNALA PREMA RADNOM STATUSU U 2023.

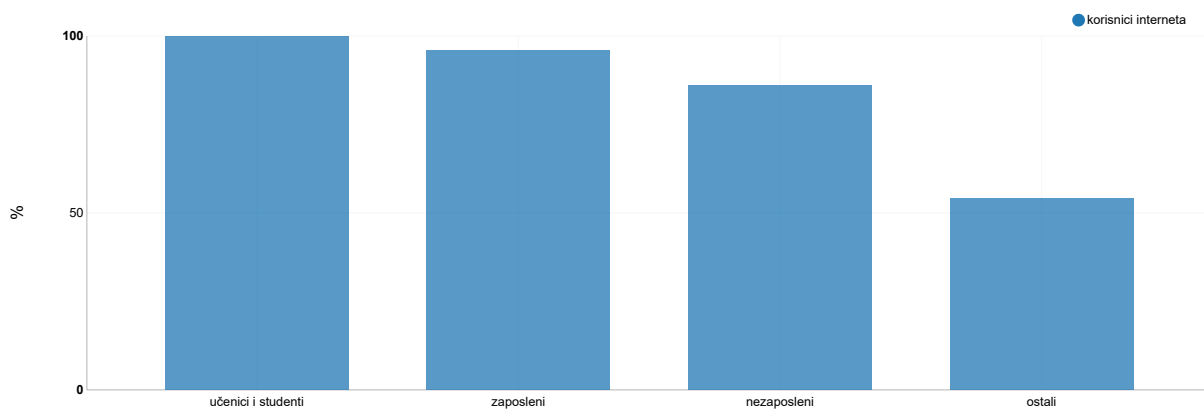

Distribucija korisnika računala po dobnim skupinama nije se bitnije promijenila u odnosu na prethodnu godinu. Najmlađa populacija i dalje prednjači u upotrebi računala, a broj korisnika opada proporcionalno njihovoj dobi. Sličan trend primijećen je i u strukturi prema radnom statusu, u kojoj učenici i studenti, kao najmlađa skupina, najčešće upotrebljavaju računala.

G-4. KORISNICI INTERNETA PO DOBNIM SKUPINAMA I PREMA SPOLU U 2023.

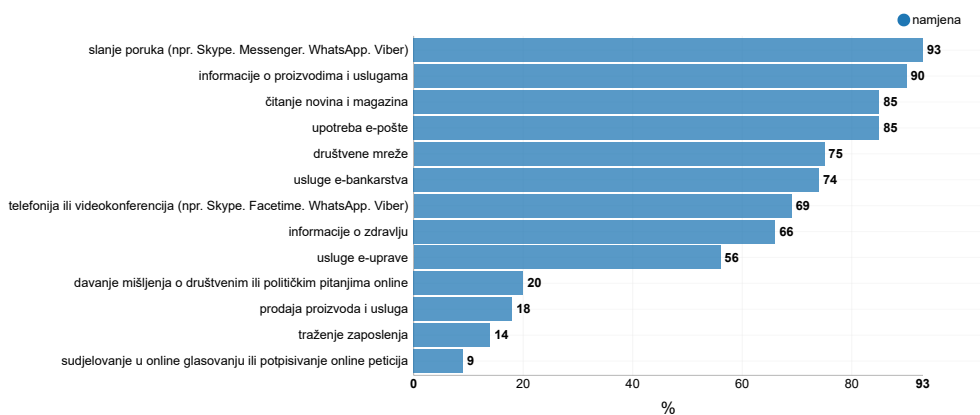

KORISNICI INTERNETA PREMA RADNOM STATUSU U 2023.

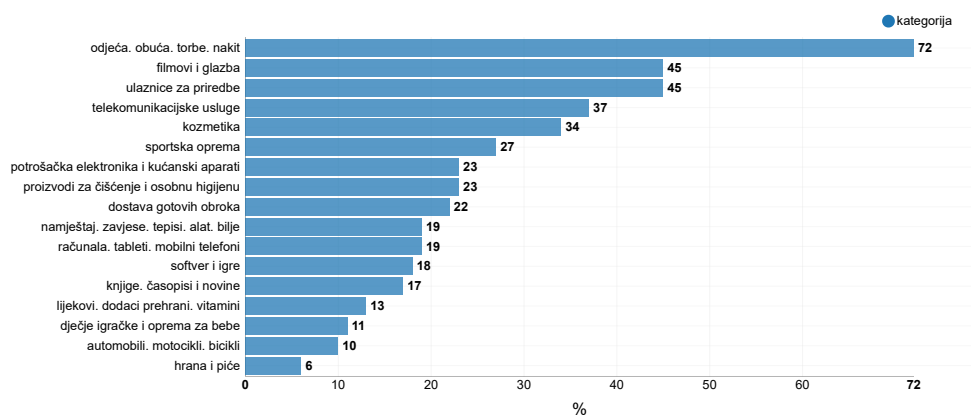
U gotovo svim dobnim skupinama primijećen je porast broja korisnika interneta u odnosu na prethodnu godinu. Najveći porast (4%) uočen je u dobnj skupini 65 – 74 godine. Najmlađa populacija očekivano prednjači u upotrebi interneta, a broj korisnika opada proporcionalno njihovoj dobi. Sličan trend primijećen je i u strukturi prema radnom statusu – učenici i studenti, kao najmlađa skupina, najčešće upotrebljavaju internet.

G-5. NAMJENA UPOTREBE INTERNETA KOD POJEDINACA U 2023.

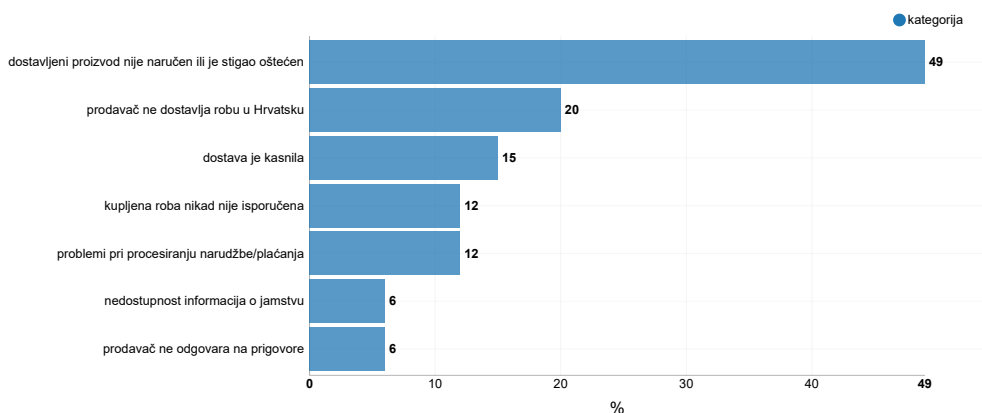
Usporede li se rezultati s podacima iz prethodne godine, može se uočiti da se navike nisu bitnije promijenile. Pojedinci se najčešće koriste internetom za slanje poruka (93%), prikupljanje informacija o proizvodima i uslugama (91%), čitanje dnevnih novosti i časopisa (90%), upotrebu e-pošte (80%), telefoniju i videopozive (76%) te sudjelovanje na društvenim mrežama (75%).

G-6. INTERNETSKA KUPNJA KOD POJEDINACA U 2023.

Rezultati istraživanja pokazuju da je došlo do porasta trgovine putem interneta. Putem interneta je robu i usluge kupovalo 50% internetskih korisnika, što je porast od 6% u odnosu na prethodnu godinu. Kad je riječ o navikama kupaca, najčešće se kupuju odjeća i obuća, ulaznice za priredbe, filmovi i glazba, telekomunikacijske usluge, kozmetički proizvodi te sportska oprema.

G-7. PROBLEMI KOJI SE POJAVLJUJU PRI KUPNJI PUTEM INTERNETA U 2023.

Na pitanje jesu li se susreli s kakvim problemima pri kupnji putem interneta gotovo polovica kupaca odgovorila je da im je isporučen proizvod koji nisu naručili ili da im je dostavljen oštećen proizvod. Na problem da prodavač ne dostavlja robu u Hrvatsku naišlo je 20% kupaca, dok se njih 15% požalilo da je dostava kupljene robe kasnila.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Svrha statističkog istraživanja

Podaci prikazani u ovom Priopćenju jesu procjene dobivene iz istraživanja IKT-DOM. To je godišnje istraživanje o primjeni informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT) u kućanstvima i kod pojedinaca. Pruža informacije o računalnoj i informacijskoj pismenosti hrvatske populacije. Svrha tog istraživanja jest izmjeriti raširenost upotrebe računala i ostalih informacijsko-komunikacijskih tehnologija, broj osoba u Republici Hrvatskoj koji su korisnici interneta i za koje svrhe upotrebljavaju internet. Podaci su važan izvor za provođenje politike u području informacijskog društva u Republici Hrvatskoj i EU.

Pravna osnova

Istraživanje IKT-DOM provedeno je 2023. prema Eurostatovim smjernicama, na temelju Zakona o službenoj statistici (NN, br. 25/20.). Istraživanja su provedena u svim državama EU-a. Dakle, podaci su međunarodno usporedivi. Međunarodni podaci dostupni su na sljedećoj internetskoj adresi: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Digital_economy_and_society.

Koncepti i definicije koji se primjenjuju u istraživanju usklađeni su s EU-ovom Metodologijom za statistiku o Informacijskom društvu, 2023., a posebno s temeljnom Uredbom Europskog parlamenta i Vijeća (EZ) br. 2019/1700 o društvenoj statistici Zajednice.

Promatrane jedinice

Promatrane jedinice jesu osobe u dobi između 16 i 74 godine i njihova kućanstva. Odabrane osobe odgovaraju na pitanja iz upitnika, a u slučaju njihove odsutnosti na pitanja može odgovarati i neki drugi član kućanstva u ime odabrane osobe.

Referentno razdoblje

Sva pitanja u anketi odnose se na razdoblje od tri mjeseca prije provođenja ankete.

Okvir i veličina uzorka

Osnova za okvir uzorka jest Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine i telefonski imenici telefonskih operatera. Veličina uzorka je 5497 osoba, čija je dob u vrijeme prikupljanja podataka bila između 16 i 74 godine.

Metoda prikupljanja podataka

Podaci su prikupljeni telefonskim intervjuom koji je praćen putem računala (CATI) te putem interneta upotrebom mrežnog (online) upitnika (CAWI).

Stupanj odaziva

Od ukupnog uzorka (5 497 jedinica), 5 457 jedinica bilo je prihvatljivo, a u istraživanju je sudjelovalo 3 228 osoba. To znači da je stupanj odaziva bio 59%, a stupanj prihvatljivosti 99%. Stupanj neodaziva bio je 41%.

Ponderacija

Ponderacijom se računa nepristrana procjena i postiže reprezentativnost uzorka za ukupnu populaciju. Podaci u istraživanju odnose se na pojedince i kućanstvo, stoga se računaju dva pondera:

- ponder za pojedince
- ponder za kućanstvo.

RIM weighting metoda (iterative proportional fitting – IPF) primijenjena je za projiciranje pojedinaca na ukupnu populaciju. Za projiciranje su primijenjene sljedeće varijable: županija, veličina naselja, spol, dob i razina obrazovanja.

Ista metoda primijenjena je i za projiciranje kućanstava na ukupnu populaciju. Ekstrapolacijski ponder izračunan je za svako kućanstvo koje je sudjelovalo u istraživanju, a metoda izračuna obuhvatila je županiju, veličinu naselja i stupanj urbanizacije.

Proširen je izračunani ponder za pojedince na ukupnu populaciju osoba u dobi između 16 i 74 godine. U Republici Hrvatskoj je 31. prosinca 2021. bilo 2 903 187 osoba u dobi između 16 i 74 godine.

Proširen je izračunani ponder za kućanstva na ukupnu populaciju kućanstava, tj. kućanstva s najmanje jednom osobom u dobi između 16 i 74 godine. U Republici Hrvatskoj su 31. prosinca 2021. bila 1 244 352 kućanstva s najmanje jednom osobom u dobi između 16 i 74 godine.

Definicije i objašnjenja

Broadband su širokopolasne tehnologije ili veze koje omogućuju brz prijenos podataka, osobito filmova, igara, videokonferencija putem internetske mreže (npr. ADSL, kabelska veza, UMTS, optička veza, VDSL, unajmljeni vod).

E-trgovina označuje kupnju ili naručivanje proizvoda i usluga putem interneta. Pisane elektroničke poruke ne smatraju se e-trgovinom.

IKT (informacijske i komunikacijske tehnologije) jesu softver i hardver upotrijebljeni za komuniciranje podacima (npr. računalo, telefaks, internet, fiksni ili mobilni telefon).

Internet je svjetska mreža računala, a komunicira na temelju standardnih internetskih protokola i omogućuje korisnicima razmjenu tekstualnih i audiovizualnih informacija.

UMTS (Universal Mobile Telecommunications System) poznat je kao 3G tehnologija dizajnirana kao nasljednik GSM-a. Omogućuje korisniku prijenos slika i videozapisa, bežični prijenos velikih količina podataka te pristup internetu.

Obrazovanje je podijeljeno na sljedeće razine:

- niže obrazovanje; uključuje osobe bez školskog obrazovanja ili s nedovršenim osnovnim obrazovanjem i pojedince sa završenom osnovnom školom
- srednje obrazovanje; uključuje osobe s višim tehničkim obrazovanjem i osobe s višim srednjoškolskim općim obrazovanjem
- visoko obrazovanje; uključuje osobe s visokim neakademskim obrazovanjem, osobe s profesionalno orijentiranim visokim obrazovanjem, fakultetskim obrazovanjem i osobe s poslijediplomskim obrazovanjem te magistarske i doktorske studije.

Kratice

ADSL	asimetrična digitalna pretplatnička linija
EU	Europska unija
EZ	Europska zajednica
Eurostat	Statistički ured Europske unije
GSM	globalni sustav za mobilnu komunikaciju
NN	Narodne novine
USB	univerzalna serijska sabirnica
VDSL	digitalna pretplatnička linija vrlo velike brzine

U ovom Priopćenju objavljuju se podaci istraživanja koje je provedeno uz financijsku pomoć Europske unije. Za njegov sadržaj odgovoran je isključivo Državni zavod za statistiku te ni u kojem slučaju ne izražava stav Europske unije.

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111
Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:

Dubravka Rogić-Hadžalić, načelnica Sektora poslovnih statistika
Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredio:
Hrvoje Markuš

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi
Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154, 48 06 115
Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata na publikacije
Telefon: (+385 1) 21 00 455
Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr